МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ФУНКЦІЇ БУХГАЛТЕРА В ЦІЛЯХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

підготовки *бакалавра*

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ФУНКЦІЇ БУХГАЛТЕРА В ЦІЛЯХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ» підготовки бакалавра

Розробник: Іванна МАТВІЙЧУК, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми: Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 9 від 05 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: Ірина САДОВСЬКА

© Матвійчук І. О., 2026 р.

І. Опис освітнього компонента

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь</th><th>Характеристика освітнього компонента</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Денна (очна) форма здобуття освіти</td><td rowspan="8">D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності
D1 Облік і оподаткування
Цифровий облік та консалтинг
Перший (бакалаврський) рівень освіти</td><td>Вибірковий</td></tr>
<tr><td>Рік навчання 2</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Кількість годин/кредитів 150/5</td><td>Семестр 4</td></tr>
<tr><td>Лекції 10 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні 20 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота 110 год.</td></tr>
<tr><td>Консультації 10 год.</td></tr>
<tr><td>Форма контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Мова навчання</td><td>Українська</td></tr>
</table>

ІІ. Інформація про викладача

Прізвище, ім’я, по батькові – Матвійчук Іванна Олегівна
Науковий ступінь – кандидат економічних наук
Вчене звання – доцент
Посада – професор кафедри обліку і оподаткування
Контактна інформація: +380669055424, Matviichuk.Ivanna@vnu.edu.ua
Дні занять: *https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700*

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Функції бухгалтера в цілях сталого розвитку» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого освітнього рівня бакалавр.

Освітній компонент «Функції бухгалтера в цілях сталого розвитку» спрямований на формування у здобувачів освіти системи знань, умінь і навичок щодо ролі та функцій бухгалтера в умовах реалізації концепції сталого розвитку, зокрема інтеграції екологічних, соціальних та економічних аспектів у систему бухгалтерського обліку, управлінського обліку та фінансової і нефінансової звітності. Освітній компонент орієнтований на розвиток професійних компетентностей бухгалтера як активного учасника процесів забезпечення прозорості, відповідальності та сталості бізнесу.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – формування у здобувачів освіти системи знань, професійних компетентностей та практичних навичок щодо виконання функцій бухгалтера в контексті сталого розвитку підприємства, забезпечення інтеграції екологічних, соціальних і економічних цілей у систему обліку, звітності та управлінських рішень, а також підвищення прозорості й відповідальності бізнесу.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з концепцією сталого розвитку та її впливом на сучасну бухгалтерську професію; формування розуміння ролі бухгалтера у підготовці фінансової, нефінансової, екологічної та інтегрованої звітності; вивчення підходів до обліку екологічних і соціальних витрат; засвоєння інструментарію управлінського обліку для стратегічного планування та бюджетування з урахуванням принципів сталого розвитку; опанування можливостей використання цифрових технологій у підвищенні прозорості, аналітичності та ефективності облікової інформації в цілях сталого розвитку підприємства.

3. Soft skills.

Вивчення освітнього компонента «Функції бухгалтера в цілях сталого розвитку» формує у студентів не лише професійні бухгалтерські компетентності, а й комплекс важливих soft

skills, що забезпечують їхню конкурентоспроможність на сучасному ринку праці та здатність працювати в умовах трансформації бізнесу відповідно до принципів сталого розвитку. Зокрема:

Аналітичне та критичне мислення – здатність аналізувати фінансову й нефінансову інформацію, оцінювати екологічні, соціальні та економічні наслідки діяльності підприємства, виявляти ризики і можливості сталого розвитку та формувати обґрунтовані управлінські висновки.

Системне та стратегічне мислення – уміння розглядати діяльність підприємства комплексно, поєднуючи фінансові показники з екологічними та соціальними цілями, та оцінювати довгострокові наслідки управлінських рішень.

Комунікаційні навички – здатність чітко та зрозуміло презентувати облікову, екологічну та соціальну інформацію для різних груп стейкхолдерів (керівництва, інвесторів, контролюючих органів, громадськості).

Етичне мислення та професійна відповідальність – усвідомлення ролі бухгалтера у забезпеченні прозорості, достовірності та відповідності звітної інформації принципам професійної етики і сталого розвитку.

Командна робота та міждисциплінарна взаємодія – уміння ефективно працювати в командах з менеджерами, економістами, екологами, аудиторами та IT-фахівцями для досягнення цілей сталого розвитку підприємства.

Управління часом та організаційні навички – планування облікових і аналітичних процесів, підготовка звітності у встановлені терміни, робота з кількома завданнями та проєктами одночасно.

Критичне сприйняття змін та адаптивність – здатність швидко адаптуватися до змін нормативного середовища, стандартів звітності та вимог щодо сталого розвитку бізнесу.

Цифрова грамотність та інноваційне мислення – готовність використовувати сучасні цифрові інструменти обліку, аналітики й звітності для підвищення ефективності та прозорості діяльності підприємства в цілях сталого розвитку.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	**Усього**	**Лек.**	**Практ.**	**Сам. роб.**	**Конс.**	**Форма контролю / Бали**
Тема 1. Бухгалтерський облік та сталий розвиток: інтеграція екологічних, соціальних і економічних аспектів.	12	2	4	22	2	ДП, ПЗ, Т / 20
Тема 2. Екологічна звітність: роль бухгалтера у формуванні прозорості та відповідальності.	14	2	4	22	2	ДП, ПЗ, Т / 20
Тема 3. Соціальна відповідальність бізнесу (CSR) та його вплив на фінансову звітність.	14	2	4	22	2	ДП, ПЗ, Т / 20
Тема 4. Управлінський облік для сталого розвитку: стратегічне планування та бюджетування.	12	2	4	22	2	ДП, ПЗ, Т / 20
Тема 5. Цифрові технології та сталий розвиток: нові можливості для бухгалтерів.	14	2	4	22	2	ДП, ПЗ, Т / 20
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: ДП – дискусійні питання; Т – тестування; ПЗ – виконання практичного завдання.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю, виконання практичних завдань.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки від 26.06.2025 р.

Політика викладача щодо студента. ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій відповідно до затвердженого графіка. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Здобувач освіти зобов'язаний старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме: за роботу на практичних заняттях; за виконання завдання самостійної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.01.2024 р. та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, набутих здобувачами вищої освіти у формальній, неформальній та інформальній освіті, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та внутрішніх положень Волинського національного університету імені Лесі Українки. Порядок про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2024 р.

Результати навчання можуть бути визнані за умови їх відповідності програмним результатам навчання, визначеним силабусом освітнього компонента, за результатами подання підтвердних документів (сертифікатів, свідоцтв, програм курсів, портфоліо виконаних робіт тощо) та їх експертної оцінки викладачем і відповідною комісією.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи,

тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Політика щодо можливості отримати додаткових (бонусних) балів*:* здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав види навчальної роботи, запропоновані викладачем. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анульовуються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідацій академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 30 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв’язання кожного з двох практичних завдань).

Перелік теоретичних питань до заліку:

1. Поняття та еволюція концепції сталого розвитку в економіці.
2. Місце бухгалтерського обліку в системі забезпечення сталого розвитку підприємства.
3. Інтеграція екологічних, соціальних та економічних аспектів у систему обліку.
4. Вплив цілей сталого розвитку (SDGs) на облікову політику підприємств.
5. Трансформація ролі бухгалтера в умовах орієнтації бізнесу на сталість.
6. Фінансова та нефінансова інформація як основа прийняття рішень сталого розвитку.
7. Сутність і значення екологічної звітності підприємства.
8. Основні види екологічних витрат та їх облікове відображення.
9. Показники екологічної ефективності та методи їх обліку.
10. Участь бухгалтера у формуванні екологічної прозорості бізнесу.
11. Екологічна звітність як інструмент відповідальності перед стейкхолдерами.
12. Вплив екологічної інформації на інвестиційні та управлінські рішення.
13. Сутність корпоративної соціальної відповідальності та її складові.
14. Вплив соціальних програм на фінансові результати підприємства.
15. Облік витрат на соціальні ініціативи та персонал.
16. Соціальні показники у складі інтегрованої та нефінансової звітності.
17. Роль бухгалтера у забезпеченні достовірності CSR-інформації.
18. Соціальна відповідальність як чинник репутації та сталого розвитку бізнесу.
19. Завдання управлінського обліку в контексті сталого розвитку.

20. Стратегічне планування з урахуванням екологічних і соціальних цілей.
21. Бюджетування сталого розвитку та його особливості.
22. Ключові показники ефективності (KPI) сталого розвитку підприємства.
23. Використання управлінської облікової інформації для оцінки сталості бізнесу.
24. Роль бухгалтера у підтримці управлінських рішень сталого розвитку.
25. Вплив цифровізації на розвиток бухгалтерської професії.
26. Цифрові інструменти обліку та звітності у сфері сталого розвитку.
27. Використання великих даних (big data) в аналізі екологічних і соціальних показників.
28. Потенціал блокчейну та штучного інтелекту в підвищенні прозорості звітності.
29. Цифрові платформи для підготовки інтегрованої звітності.
30. Формування нових компетентностей бухгалтера в умовах цифрової та сталої економіки.

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Adams C. Accountants can help meet the Sustainable Development Goals. AICPA & CIMA | AICPA & CIMA. URL: https://www.aicpa-cima.com/resources/article/accountants-can-help-meet-the-sustainable-development-goals

2. Alla Fatenok-Tkachuk, Ivanna Matviichuk, Myroslava Kulynych, Anna Safarova, Olena Skoruk, Roman Yanush, Andrii Gadzevych, Oleh Kulai (2024). Hypothetical approach to external environment factors evaluation from the viewpoint of variability to ensure the enterprise development. *AD ALTA: Journal of interdisc iplinary research*. Vol. 14, Issue 01 (14/01), June, 2024, ISSN 1804-7890, ISSN 2464-6733 (Online). DOI number for your academic records: https://doi.org/10.33543/1401.

3. Bakarich K.M., Hoffmann M., Marcy A. S., O'Brien P. Accountants' Views on Sustainability Reporting: A Generational Divide. Current Issues in Auditing. 2023. Vol. 17. No 1. P. A22–A35. DOI: https://doi.org/10.2308/CIIA-2022-003

4. Cohen S., Manes-Rossi F., Brusca I. Are SDGs being translated into accounting terms? Evidence from European cities. Public Money & Management. 2023. P. 1-10. URL:

https://doi.org/10.1080/09540962.2023.2243543

5. IFAC. Accounting for Sustainability From Sustainability to Business Resilience. 2015. URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/sustainability/publications/accounting-sustainability-sustainability-business-resilience#:~:text=into%20business%20strategy.-,Accounting%20for%20Sustainability.,broader%20business%20agenda%20and%20strategy

6. IFRS - IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. IFRS - Home. URL: https://www.ifrs.org/supporting-implementation/supporting-materials-for-ifrs-sustainability-disclosure-standards/ifrs-s1/

7. IFRS - IFRS S2 Climate-related Disclosures. IFRS. URL: https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures/

8. IFRS - ISSB issues inaugural global sustainability disclosure standards. IFRS. URL: https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2023/06/issb-issues-ifrs-s1-ifrs-s2/

9. Petricică A.E. The Role of Accountants and the Accounting Profession in Achieving the Sustainable Development. Proceedings of the International Conference on Business Excellence. 2023. Vol. 17. Is. 1. P. 752–762. DOI: https://doi.org/10.2478/picbe-2023-0070

10. Yelisieieva L., Skoruk O., Safarova A., Matviichuk I., Hromko L., Kozak S. Digital employment of Ukraine in the international labor market. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. Vol. 11. Issue 1. Special Issue XVII. P. 149-153. (http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110117/PDF/110117.pdf)

11. Косташ Т.В., Михалків А.А., Кудлаєва Н.В. Адаптація бухгалтерських систем до стандартів сталого розвитку: нові стратегії ведення обліку. Ефективна економіка. 2024. No 9. DOI: http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.39

12. Кулинич М. Б., Матвійчук І. О., Гадзевич А. О. Цифрові зміни в економіці: нові завдання для бухгалтерії та бізнес-аналізу. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2025. 2(42). С.31-41. DOI: https://doi.org/10.29038/2786-4618-2025-02-31-41

13. Кулинич М., Матвійчук І., Писаренко Т. Актуалізація завдань бухгалтерського обліку і бізнес-аналізу в умовах цифрових зрушень економіки. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2021. № 1(25). С. 29-35. DOI: https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-03-29-35

14. Кулинич М. Б., Матвійчук І. О., Сафарова А. Т., Герасименко Т. О. Діджиталізація обліку, аналізу та оподаткування в системі управління підприємством Вісник Львівського торговельно-економічного університету. 2021. Вип. 64. С. 57-63. DOI: https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-64-10

15. Малецька О., Гнатишин Л., Прокопишин О. Вплив діджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування. Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми. 2025. № 4. С. 1–10.

16. Матвійчук І. О. Інноваційні підходи до аналізу витрат підприємств в умовах воєнного стану. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2025. 2(42). С.51-58. DOI: https://doi.org/10.29038/2786-4618-2025-02-51-58

17. Олійник, О. В., Легенчук, С. Ф., Юрківська, О. Д. Циркулярна економіка як основа сталого розвитку підприємства: обліковий аспект. Економіка, управління та адміністрування. 2025. № 4(110). С. 54–62.

18. Панченко О. Роль бухгалтера в досягненні цілей сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*, (1 (52). 2025. С. 256-261. DOI: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-35

19. Перерва П., Лега О., Безкровний О. Синергія екологічного обліку та оподаткування в контексті досягнення цілей сталого розвитку. Економічний простір. 2025. № 197. С. 107–115.

20. Семанюк В., Бандурка М. Стратегічний облік в умовах переходу до циркулярної моделі господарювання. Вісник економіки. 2025. № 2. С. 236–246.

21. Серпенінова Ю., Макаренко І., Фомінов Р., Макаренко С. Цілі сталого розвитку як фактор удосконалення системи бухгалтерського обліку. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2024. No 6. С. 373–391. DOI: 10.58423/2786- 6742/2024-6-373-391.